

Sygn. akt II CNP 3/15

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 kwietnia 2015r.,
skargi D. S.
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 17 maja 2013r., sygn. akt II Nc [...], wydanego
w sprawie z powództwa E. G. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą E.
G. M. Części E. G. w Ł.
przeciwko D. S.
o zapłatę,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, którym jest w przypadku skargi wniesionej przez pełnomocnika D. S. nakaz zapłaty, należy w części określającej istotę skargi (jej treść), między innymi wykazać, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in principio* k.p.c.). Ponadto - gdy skargę wniesiono, stosując art. 424¹ § 2 k.p.c. - wykazać należy, że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c.). Tych obowiązków skarżący nie wypełnił.

W przypadku pierwszego ze wskazanych wymagań skarżącego obciąża obowiązek przedstawienia analizy prawnej przepisów dotyczących środków zaskarżenia, których zastosowanie jest niedopuszczalne lub z innych przyczyn na pewno nie mogłoby odnieść skutku. Skarżący powinien wykazać, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2014 r., IV CNP 65/13, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 r., III CNP 23/13, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2013 r., V CNP 34/12, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2012 r., V CNP 83/11, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2011 r., II CNP 16/11, nie publ.). Chodzi nie tylko o niemożność wniesienia skargi kasacyjnej, ale także skargi o wznowienie postępowania oraz innych środków prawnych pozwalających na zmianę lub uchylenie orzeczenia, ewentualnie służących pozbawieniu lub ograniczeniu wykonalności (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2014 r., IV CNP 65/13, nie publ.). Skarżący wskazał, że wzruszenie zaskarżonego nakazu zapłaty nie było możliwe z powodu doręczenia tego orzeczenia na adres, pod którym nie zamieszkał. Kwestia ta była przedmiotem oceny w dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym wywołanym wnioskiem skarżącego o przywrócenie terminu do wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty. Sądy obu instancji uznały, że doręczenie nakazu zapłaty było skuteczne. Badanie tej okoliczności w płaszczyźnie przesłanki przewidzianej w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. nie znajduje usprawiedliwienia. Przyjąć należało,

że wzruszenie nakazu zapłaty było możliwe, skarżący nawet podjął, tyle że nieskutecznie, próbę jego zakwestionowania.

Odnosząc się do drugiego ze wskazanych wymagań skargi, podkreślić należy, że skarżący powinien wykazać, że niezaskarżone przez niego orzeczenie narusza podstawowe zasady porządku prawnego lub konstytucyjne wolności albo prawa człowieka i obywatela. Innymi słowy, jeżeli skarga została wniesiona od orzeczenia sądu pierwszej instancji kończącego postępowanie w sprawie to skarżący musi wykazać, że występuje wyjątkowy wypadek uzasadniający wniesienie skargi. Przyczyny niezaskarżenia orzeczenia powinny zostać usprawiedliwione okolicznościami obiektywnymi, a nie subiektywnymi, wynikającymi z woli lub zaniedbań strony. Wnosząc skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, strona musi zatem wykazać, że nieskorzystanie przez nią z przysługującego środka prawnego nastąpiło z wyjątkowych powodów mających charakter siły wyższej, takich jak ciężka choroba, katastrofa, klęska żywiołowa czy wyjątkowe okoliczności leżące po stronie osób trzecich, które obiektywnie rzecz biorąc uniemożliwiły wniesienie środka zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 14 listopada 2014 r. I CNP 17/2014, niepubl., postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 lutego 2006 r. I CNP 4/2006, z dnia 29 listopada 2006 r. II CNP 85/2006, niepubl., i z dnia 7 lutego 2008 r. IV CNP 217/2007 OSNC-ZD 2008, nr 4, poz. 114). W sytuacji, gdy skarżący zaskarżył nakaz zapłaty, tyle że nieskutecznie odwoływanie się do przesłanki skargi przewidzianej art. 424¹ k.p.c. jest bezprzedmiotowe.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.